

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

z dnia 5 lutego 1951 r.

w sprawie stosowania wzoru umowy ramowej o wykonanie robót budowlanych i montażowych.

W celu ujednoczenia trybu udzielania zamówień na roboty wykonawstwa inwestycyjnego na podstawie § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1949 r. w sprawie zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 190), zarządza się w porozumieniu z Ministrami: Finansów, Budownictwa Przemysłowego oraz Budownictwa Miast i Osiedli, co następuje:

§ 1. 1. Zamówienia na roboty, objęte planem inwestycyjnym, powinny być udzielane w formie umowy, której wzór stanowi załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

2. Niezależnie od postanowień zawartej umowy obowiązują strony „Warunki umowne“, stanowiące załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. 1. Zlecenie wykonania części robót przez wykonawcę podwykonawcy następuje w formie umowy, której wzór stanowi załącznik Nr 3 do niniejszego zarządzenia.

2. Niezależnie od postanowień zawartej umowy między wykonawcą i podwykonawcą stosuje się odpowiednio „Warunki umowne“, stanowiące załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3. Strony mogą zamieszczać w zawieranych umowach postanowienia odmienne od ustalonych we wzorach umów i „Warunków umownych“, stanowiących załączniki do niniejszego zarządzenia, tylko za zgodą władzy naczelnej, której podlegają, i w granicach obowiązujących przepisów.

§ 4. Umowy mogą być zawierane tylko w granicach przyznanych limitów inwestycyjnych i nie mogą być zawierane na okresy dłuższe niż do końca roku kalendarzowego.

§ 5. 1. Z dokumentacji technicznej przed zawarciem umowy zamawiający powinien dostarczyć wykonawcy:

- 1) zatwierdzone założenia projektu,
- 2) zatwierdzony plan generalny budowy (plan sytuacyjny) z uwzględnieniem rozmieszczenia urządzeń placu budowy (schemat),
- 3) zatwierdzony projekt szkicowy (wstępny) tych obiektów, które mają być rozpoczęte w pierwszej kolejności,
- 4) kosztorys na urządzenie placu budowy,
- 5) wyciąg z kosztorysu generalnego obejmujący objek-

ty, na budowę których zawierana jest umowa; sumy dotyczące ogólnej wartości kosztorysowej obiektów powinny być podzielone na okresy wykonania według lat, jeżeli budowa tych obiektów będzie trwała dłużej niż 1 rok,

6) ogólny terminarz wykonywania poszczególnych obiektów.

2. Minister sprawujący nadzór nad zamawiającym może zwolnić w drodze wyjątku zamawiającego w całości lub w części od obowiązków wynikających z brzmienia ust. 1.

3. Pozostałą dokumentację techniczną zamawiający dostarcza wykonawcy w terminie określonym w umowie. Termin nie może przypadać później niż na miesiąc przed rozpoczęciem właściwych robót.

§ 6. W przypadku powierzenia następnie robót innemu wykonawcy, aniżeli określonymu w pierwotnej umowie, pierwotny wykonawca, zamawiający oraz następny wykonawca spisują protokół stwierdzający rozmiar i stan wykonanych robót.

§ 7. Zarządzenia właściwych ministrów ustala, w jakich przypadkach odbiór robót będzie dokonany jednoosobowo, a w jakich komisyjnie. Zarządzenia te ustala również skład komisji odbiorczych.

§ 8. Umowy o wykonanie robót budowlanych lub montażowych, dotyczące robót finansowanych ze środków planu inwestycyjnego na 1951 rok, a zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia z przedsiębiorstwami, należącymi do kategorii wymienionych w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 73 i Nr 58, poz. 448), powinny być dostosowane do wzorów, stanowiących załączniki do niniejszego zarządzenia, w terminie do dnia 15 kwietnia 1951 r.

§ 9. Traci moc obowiązującą zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 11 października 1949 r. w sprawie stosowania wzoru umowy ramowej o wykonanie robót budowlanych i montażowych (Monitor Polski Nr A-82, poz. 1000).

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: w z. E. Szyr

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 5 lutego 1951 r. (poz. 238).

U M O W A

pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą robót inwestycyjnych, przewidzianych w planie inwestycyjnym.

W dniu . . . . . 19 . . . . . r. w . . . . .
 pomiędzy
 zwanym dalej „Zamawiającym“, reprezentowanym przez
 działającego(ych) na podstawie . . . . .
 z jednej strony, a . . . . .
 zwanym dalej „Wykonawcą“
 i reprezentowanym przez . . . . .
 działającego(ych) na podstawie . . . . .
 z drugiej strony, zawarta została umowa treści następującej:

§ 1.

Zamawiający oświadcza, że przewiduje budowę obiektu o orientacyjnej wartości w zakresie robót budowlano-montażowych . . . . . zł.

- Z powyższego:
- 1) w okresie do dnia 31 grudnia 19 . . . . . r. zamierzenie inwestycyjne zostało zrealizowane w wartości . . . . . zł;
  - 2) w planie inwestycyjnym na rok . . . . ., część . . . . ., dział . . . . ., rozdział . . . . ., § . . . . ., wniosek Nr . . . . ., pozycja Nr . . . . ., przewidziana jest realizacja zadania inwestycyjnego w wartości . . . . . zł;
  - 3) w okresie po upływie roku . . . . . przewidziana jest realizacja zamierzenia inwestycyjnego w wysokości . . . . . zł.

§ 2.

Zamawiający powierza, a Wykonawca przyjmuje do wykonania . . . . .
 w . . . . . ul. . . . . Nr . . . . .
 zgodnie z dokumentacją techniczną, o której mowa w § 6.

§ 3.

1.*) Ogólny koszt powierzonych robót ustala się na zł . . . . . (słownie złotych . . . . .) na podstawie cen jednostkowych, uwidocznionych w kosztorysie, stanowiącym załącznik Nr . . . . . do niniejszej umowy.

1.*) Ogólny koszt powierzonych robót ustala się szacunkowo na zł . . . . . (słownie złotych . . . . .) na podstawie przybliżonego szacunku z podziałem na scalone elementy budowy, stanowiącego załącznik do niniejszej umowy.

Ostateczny ogólny koszt robót ustalony będzie w uzgodnionym między stronami kosztorysie, który stanowić będzie załącznik do niniejszej umowy.

1.*) Ogólny koszt powierzonych robót ustala się na zł . . . . . (słownie złotych . . . . .) w oparciu o przybliżony szacunek dokonany przez Wykonawcę.

Ostateczny ogólny koszt robót ustalony będzie w uzgodnionym między stronami kosztorysie, który stanowić będzie załącznik do niniejszej umowy.

2. Od sum należnych Wykonawcy potrącane będzie $\frac{0}{100}$ % z tytułu obowiązku wygospodarowania oszczędności zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 4.

Zamawiający zobowiązuje się przekazać plac budowy (teren robót) Wykonawcy do dnia . . . . . 19 . . . . . r.

§ 5.

- Istotną część umowy stanowią:
- 1) znane stronom „Warunki umowne“, obowiązujące przy wykonywaniu umów o roboty wykonawstwa inwestycyjnego, stanowiące załącznik Nr 2 do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 5 lutego 1951 r. (Monitor Polski Nr A-18, poz. 238),
  - 2) . . . . .
  - 3) . . . . .
  - 4) . . . . .

§ 6.

Wykonawca stwierdza, że otrzymał od Zamawiającego pełną dokumentację techniczną*) (alternatywnie: brakującą dokumentację techniczną, a mianowicie:

- a) . . . . .
- b) . . . . .
- c) . . . . .

Zamawiający zobowiązuje się doręczyć Wykonawcy w następujących terminach:*)

- ad poz. a) do dnia . . . . .
- ad poz. b) do dnia . . . . .
- ad poz. c) do dnia . . . . .

§ 7.

1. Roboty, objęte niniejszą umową, Wykonawca zobowiązuje się rozpocząć . . . . . oraz wykonać je do . . . . .

2. Wykonawca zobowiązuje się wykonać:
- a) . . . . . do . . . . .
  - b) . . . . . do . . . . .

jako roboty stanowiące odrębną całość (alternatywnie jako roboty, które mają być oddane do użytku Zamawiającego natychmiast po ich wykonaniu).*)

§ 8.

1. Wykonawca otrzymuje w terminie do dni 14 od daty notyfikacji bankowej (§ 11 ust. 2) umowy zaliczkę w wysokości zł . . . . . tj. 15% przewidywanego zużycia materiałów.**)

2. Udzielone zaliczki potrącane będą z rachunków Wykonawcy zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 9.

1. Wszystkie warunki umowy obowiązują strony bez wezwań i stawiania w zwłocę.

2. Zmiany umowy mogą nastąpić wyłącznie na piśmie. W zakresie robót dodatkowych uważa się za wystarczający wpis do dziennika budowy.

§ 10.

Co do wykonania robót, o których mowa w § 1 pkt 3, strony zawrą umowę w terminie . . . . . Koszt robót obliczony będzie na podstawie obowiązujących norm.

§ 11.

1. Umowa wraz z załącznikami zostaje spisana w trzech jednobrzmiących egzemplarzach po jednej dla każdej ze stron oraz dla banku finansującego inwestycje.

2. Zamawiający zobowiązany jest wszystkie egzemplarze umowy przedłożyć bankowi finansującemu inwestycje najdalej trzeciego dnia po zawarciu umowy w celu potwierdzenia przez bank zgodności niniejszej umowy z tytułem inwestycyjnym oraz stwierdzenia, że wartość umowy znajduje pokrycie w limicie finansowym Zamawiającego (notyfikacja bankowa).

3. Umowa podlega wykonaniu po otrzymaniu przez Wykonawcę notyfikacji bankowej.

Podpis Zamawiającego

Podpis Wykonawcy

*) Niepotrzebne skreślić.

**) Postanowienie to nie ma zastosowania w przypadkach, gdy podstawowe materiały dostarczy Zamawiający.

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 5 lutego 1951 r. (poz. 238).

WARUNKI UMOWNE

określające prawa i obowiązki Zamawiającego i Wykonawcy robót budownictwa inwestycyjnego.

§ 1. Warunki umowne stanowią istotną część umowy zawieranej między Zamawiającym a Wykonawcą robót wykonawstwa inwestycyjnego.

§ 2. Jeżeli umowa dotyczy częściowo robót nie objętych działalnością Wykonawcy, Wykonawca może tę część robót powierzyć Podwykonawcy na zasadach i w trybie określonym w obowiązujących przepisach.

§ 3. W przypadku powierzenia do wykonania części robót Podwykonawcy Wykonawca ponosi wobec Zamawiającego odpowiedzialność za wykonanie całości robót.

§ 4. Z tytułu zlecenia części robót Podwykonawcy Zamawiający nie ponosi żadnych dodatkowych kosztów.

§ 5. W przypadku żądanej przez Zamawiającego po zawarciu umowy a nie wynikłej z winy Wykonawcy konieczności prowadzenia robót w warunkach nie przewidzianych kosztorysem, w szczególności w okresie zimowym, a podnoszących koszty wykonania, nastąpi zmiana właściwych pozycji kosztorysowych i ogólnego kosztu robót.

§ 6. W chwili przekazania przez Zamawiającego dokumentacji i placu budowy strony zawiadamiają się wzajemnie o przedstawicielach, wyznaczonych do ich reprezentowania. Zawiadomienia takiego dokonuje się na piśmie z potwierdzeniem odbioru. W tym samym trybie strony powiadamiają się o ewentualnej zmianie przedstawicieli w czasie trwania stosunku umownego. Treść tych powiadomień powinna być wpisana do dziennika budowy.

§ 7. 1. Wykonawca i ewentualnie Podwykonawca obowiązani są sprawdzić dokumentację techniczną dostarczoną przez Zamawiającego. W przypadku stwierdzenia niedokładności w opracowaniu dokumentacji (projekt, obliczenia, kosztorys) dokumentacja powinna być uzupełniona przez Zamawiającego.

2. O jakości dokumentacji Zamawiający i Wykonawca sporządzają protokół ustalający ewentualne usterki i braki.

§ 8. 1. Przewidziany w umowie zakres robót może być przez Zamawiającego w ramach kredytu zwiększony lub zmniejszony z zachowaniem cen jednostkowych.

2. W razie zwiększenia ogólnej ilości robót ponad 10% sumy umownej Wykonawca może uzależnić wykonanie nadwyżki robót od możliwości uzyskania dodatkowej ilości materiałów budowlanych i siły roboczej.

3. W razie zmniejszenia ilości robót objętych planem rocznym ponad 25% sumy umownej Wykonawcy przysługuje odszkodowanie na zasadach ogólnych.

4. Przy określaniu stopnia zwiększenia lub zmniejszenia ogólnej wartości robót umownych bierze się pod uwagę tylko te roboty, których ilość jest określona w umowie, nie bierze się zaś w rachubę tych robót, co do których podane są tylko ceny jednostkowe bez wskazania ich ilości.

5. W przypadku zwiększenia zakresu robót sporządza się kosztorys dodatkowy.

6. Jeżeli skutek zmiany zakresu robót przez Zamawiającego Wykonawca jest zmuszony usunąć już wykonaną część robót lub gdy zmiana w projekcie naraża Wykonawcę na straty, ma on prawo do odszkodowania w wysokości udowodnionych analizą wszystkich poniesionych kosztów z dodaniem kosztów ogólnych.

§ 9. Nie przewidziane w pierwotnym kosztorysie i w umowie roboty, których wykonanie jednak w związku z daną budową jest konieczne, określa się mianem robót dodatkowych.

§ 10. Roboty dodatkowe mogą być wykonane tylko na podstawie pisemnego zlecenia Zamawiającego lub zapisu w dzienniku budowy.

§ 11. Koszt robót dodatkowych, na których wykonanie nie uzyskano dodatkowych kredytów, powinien być pokryty w drodze zmniejszenia robót umownych. Rodzaj i ilość robót podlegających zmniejszeniu powinny być uzgodnione przez Wykonawcę z Zamawiającym i określone zapisem w dzienniku budowy.

§ 12. Kosztorys na roboty dodatkowe do robót objętych zamówieniem sporządza Wykonawca i uzgadnia go z Zamawiającym. Kosztorysy obejmujące nowe części obiektu opracowuje Zamawiający i uzgadnia z Wykonawcą.

§ 13. Gdyby Wykonawca wykonał dodatkowo jakiegokolwiek roboty bez uprzedniego pisemnego zlecenia Zamawiającego, Zamawiający może ich przyjąć i żądać ich usunięcia na koszt Wykonawcy.

§ 14. Jednostkowe ceny kosztorysowe i ryczałtowe zawierają w sobie całkowite wynagrodzenie Wykonawcy za wszelkie czynności wynikające z opisu robót w odpowiedniej pozycji kosztorysowej i warunków technicznych oraz założeń kalkulacyjnych, w oparciu o które kosztorys został opracowany. Ceny jednostkowe oparte są zawsze na 8-godzinnym dniu pracy.

§ 15. W przypadku gdy właściwa władza wyda zarządzenie o rewizji cen i o warunkach jej przeprowadzenia ze względu na zarządzoną zmianę cen materiałów, robocizny lub zadań oszczędnościowych, ceny umowne ulegają zmianie zgodnie z zarządzeniem i w trybie w nim przewidzianym.

§ 16. Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien przyjąć od Zamawiającego protokółarnie plac budowy (teren robót) i znajdujące się na tym placu budynki lub też inne mienie. Jeżeli zachodzi potrzeba wynajęcia lub wydzierżawienia dla celów budowy sąsiednich placów, chodników itp. — koszty z tym związane pokrywa Zamawiający.

§ 17. Zamawiający powinien na żądanie okazać Wykonawcy dokumenty stwierdzające tytuł do placu budowy.

§ 18. W przypadku gdy na placu budowy znajdują się budynki podlegające rozbiórce lub przebudowie, na Zamawiającym ciąży obowiązek przekazania tych budynków Wykonawcy w stanie i w terminach umożliwiających przystąpienie do robót lub ich kontynuowanie według ustalonego harmonogramu.

§ 19. 1. Materiały uzyskane z rozbiórki jak również wydobyte przy wykonywaniu wykopów materiały budowlane, jak żwir, piasek, kamień itp., należą do Zamawiającego.

2. Jeżeli wydobycie materiałów, o których mowa w ust. 1, wymagałoby wykonania większej ilości robót niż przewiduje kosztorys albo spowodowałoby konieczność robót dodatkowych, Wykonawca otrzyma za wydobycie osobne wynagrodzenie w wysokości uzgodnionej między stronami.

§ 20. W razie potrzeby niwelacji placu budowy Zamawiający wykona odpowiednie zdjęcie terenu, które będzie dołączone do protokołu przekazania placu budowy.

§ 21. Z chwilą przekazania placu budowy Wykonawca bierze odpowiedzialność z tytułu właściwego dozoru nad placem budowy i nad znajdującymi się na placu budynkami i innym mieniem mu przekazanym.

§ 22. 1. Od chwili przejścia placu budowy do chwili przekazania budowy Zamawiającemu Wykonawca odpowiedzialny jest za szkody wynikłe na terenie robót, a nie powstałe z winy Zamawiającego.

2. Przy stopniowym oddawaniu obiektów Zamawiającemu do użytkowania odpowiedzialność, o której mowa w ust. 1, nie rozciąga się na obiekty lub części obiektów przekazane Zamawiającemu.

§ 23. Wykonawca ponosi opłaty za korzystanie ze znajdujących się na placu budowy urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych, instalacji gazowej, elektrycznej itp.

§ 24. Koszty urządzenia placu budowy pokrywa Zamawiający zgodnie z zatwierdzonym projektem i kosztorysem.

§ 25. 1. W miarę postępu robót Wykonawca obowiązany jest do rozbiierania i usuwania z terenu budowy wszelkich pobudowanych budynków i urządzeń niepotrzebnych do dalszego prowadzenia robót.

2. Po zakończeniu robót Wykonawca w terminie przewidzianym w harmonogramie uzgodnionym z Zamawiającym obowiązany jest wywieźć wszystkie materiały pozostałe po budowie, usunąć dostarczony na czas budowy sprzęt i maszyny budowlane oraz oczyścić plac z wszelkich odpadków jak również zasypać wszystkie doły wykopane na czas budowy.

§ 26. W przypadkach gdy ze względu na rozmiar budowy (roboty) sporządzony został ogólny projekt organizacji budowy, Wykonawca najdalej w przeciągu dni 30, licząc od daty uzgodnienia, obowiązany jest opracować szczegółowy projekt organizacji robót.

§ 27. 1. Opracowywanie szczegółowego projektu organizacji robót nie może wpłynąć hamująco na postęp prac przygotowawczych na terenie budowy, które powinny być prowadzone w zakresie, na jaki pozwala uzgodniony projekt organizacji budowy.

2. Jeżeli Zamawiający nie może dostarczyć projektu organizacji budowy, gdyż nie posiada pełnej dokumentacji technicznej, to Wykonawca obowiązany jest w oparciu o otrzymaną dokumentację techniczną i ogólne harmonogramy sporządzić cząstkowy projekt szczegółowy organizacji robót i uzgodnić tak opracowany projekt z Zamawiającym w terminie dni 21 licząc od daty otrzymania niepełnej dokumentacji.

§ 28. Plac budowy powinien być zaprojektowany dla całości robót na podstawie zatwierdzonych założeń.

§ 29. Wykonawca przez cały czas trwania robót obowiązany jest przestrzegać uzgodnionego szczegółowego projektu organizacji robót, a w szczególności:

- 1) utrzymywać na budowie personel administracyjny i techniczny oraz kadry robotnicze, zapewniające wykonanie robót zgodnie z warunkami technicznymi i harmonogramem,
- 2) zapewnić terminową dostawę maszyn budowlanych, sprzętu i transportu oraz materiałów budowlanych, instalacyjnych i prefabrykatów, potrzebnych do urządzenia placu budowy i wykonywanych robót.

§ 30. W przypadku powierzenia robót na jednej budowie jednemu lub więcej podwykonawcom szczegółowy projekt organizacji robót powinien być opracowany wspólnie przez wszystkich zainteresowanych wykonawców i uzgodniony z Zamawiającym. Projekt taki powinien jasno określać prawa i obowiązki poszczególnych wykonawców co do korzystania z placu budowy, wspólnych pomieszczeń, urządzeń itp.

§ 31. Materiały potrzebne do robót dostarcza Wykonawca zgodnie z harmonogramem robót, chyba że część materiałów zobowiązał się dostarczyć Zamawiający.

§ 32. Całkowite rozliczenie ilościowe z materiałów zużytych do budowy, a dostarczonych przez Zamawiającego, Wykonawca przeprowadza w rachunku ostatecznym, w którym powinna być uwidoczniona cała ilość materiałów budowlanych zgodnie z rzeczywistością i przy uwzględnieniu technicznych norm zużycia.

§ 33. W przypadkach powierzenia wykonania robót innej osobie zgodnie z § 81, Zamawiający ma prawo użyć do dalszego wykonywania robót za odpowiednim wynagrodzeniem rusztowań, sprzętu, maszyn i innych narzędzi usuniętego Wykonawcy znajdujących się na budowie, jak również dostarczonych na budowę materiałów.

§ 34. Na podstawie dostarczonych przez Zamawiającego harmonogramów ogólnych Wykonawca sporządza szczegółowe harmonogramy wykonawcze.

§ 35. 1. O ile według oceny Wykonawcy terminy zawarte w harmonogramach ogólnych są niewłaściwie wyznaczone, Wykonawca obowiązany jest zgłosić powyższe Zamawiającemu w przeciągu 7 dni od daty otrzymania harmonogramów ogólnych.

2. Brak odpowiedzi w przeciągu dni 7 od daty zgłoszenia zastrzeżeń przez Wykonawcę oznacza uznanie przez Zamawiającego ich słuszności.

3. Rozpatrzenie i uzgodnienie przez Zamawiającego z Wykonawcą zastrzeżeń powinno nastąpić w przeciągu 7 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przez Zamawiającego.

4. W przypadku niemożności uzgodnienia harmonogramu w terminie, określonym w ust. 3, strony przekazują spór do rozstrzygnięcia swym jednostkom zwierzchnim.

§ 36. Każda przewidziana zmiana w terminach oddania obiektu do częściowego lub pełnego użytkowania powinna być niezwłocznie zgłoszona Zamawiającemu, co nie wyłącza skutków zwłoki w wykonaniu umowy.

§ 37. Jeżeli postęp robót nie jest zgodny z ustalonym harmonogramem i zachodzi obawa niedotrzymania przez Wykonawcę terminów przejściowych lub terminu końcowego wykonania robót, działający z ramienia Zamawiającego inspektor nadzoru ma obowiązek wezwać Wykonawcę do usunięcia braków w określonym terminie.

§ 38. 1. Jeżeli w wyznaczonym terminie przyczyny opóźnienia nie będą usunięte lub będą usunięte tylko częściowo, inspektor nadzoru powtórnie wzywa Wykonawcę do usunięcia wskazanych braków w terminie 7 dni i może zażądać zmiany kierownika robót.

2. W przypadku niezastosowania się Wykonawcy do tego powtórnego terminu wezwania i niemożności przedstawienia należyście uzasadnionego usprawiedliwienia powstałych opóźnień, Zamawiający może zgłosić wniosek do władzy nadrzędnej Wykonawcy o przekazanie budowy innemu wykonawcy.

§ 39. Jeżeli Zamawiający nie dotrzymuje terminu dostarczenia dokumentacji technicznej lub innych terminów ustalonych w umowie, Wykonawca może wezwać Zamawiającego do usunięcia powstałych braków w odpowiednich terminach, a po upływie tych terminów — odstąpić od umowy.

§ 40. 1. Termin wykonania robót zostanie przedłużony, jeżeli przeszkody powstały bądź z winy Zamawiającego, bądź z powodu siły wyższej lub innych okoliczności, których usunięcie nie leżało w możliwości Wykonawcy. Nie uważa się za niezawinioną przeszkodę niepogody, której możliwość powinna być normalnie przewidziana i uwzględniona w wyznaczonym terminie wykonania robót. Wyjątek stanowią przeszkody atmosferyczne o charakterze katastrofalnym. Spadek temperatury może być dostateczną przyczyną przesunięcia terminu wykonania robót tylko w tym przypadku, jeśli przepisy techniczne wyraźnie zabraniają wykonania ich w niskiej temperaturze.

2. Przyczyny, dające podstawę do żądania przedłużenia terminu wykonania robót, powinny być wpisane do dziennika budowy pod rygorem utraty prawa do tego żądania.

§ 41. W przypadku powstania przeszkód w wykonaniu robót, strony, każda w swym zakresie, powinny podjąć wszelkich starań do usunięcia tych przeszkód pod rygorem pokrycia szkód poniesionych przez drugą stronę.

§ 42. Jeżeli zmiana pory roku przy przesunięciu terminu wykonania robót ma wpływ na zmianę kosztów wykonania robót, właściwe pozycje kosztorysu ulegają odpowiednim zmianom.

§ 43. W przypadku zarządzonej przez Zamawiającego zmiany w rozmiarze lub jakości robót w granicach ponad 25% wartości poszczególnych obiektów, termin wykonania ulega odpowiedniemu przedłużeniu.

§ 44. 1. Wykonawca powinien wykonać roboty starannie według zasad sztuki budowlanej i wiedzy technicznej oraz zgodnie z projektami i opisami technicznymi. Przy wykonaniu robót Wykonawca powinien stosować się do wskazówek i zleceń inspektora nadzoru, wpisanych do dziennika budowy. Gdyby wykonanie robót było wadliwe, Wykonawca robót obowiązany jest na żądanie inspektora rozebrać lub przerobić na swój koszt to, co zostało wadliwie wykonane.

2. Przy wykonywaniu robót Wykonawca stosować się będzie do obowiązujących przepisów, zarządzeń władz oraz powszechnie obowiązujących polskich norm.

§ 45. Wykonawcy przysługuje prawo poczynienia uwag i zastrzeżeń co do technicznego wykonania robót, przewidzianego w projekcie. Uwagi i zastrzeżenia muszą być wpisane do dziennika budowy przed przystąpieniem do ich wykonania, jednak nie później niż w przeciągu 30 dni od daty otrzymania dokumentacji technicznej. Uwagi i zastrzeżenia późniejsze mogą nie być wzięte pod uwagę, chyba że spowodowane będą powstaniem okoliczności, które przed przystąpieniem do robót nie dały się przewidzieć. O wyrażeniu zastrzeżeń Wykonawca powinien niezwłocznie powiadomić Zamawiającego.

§ 46. 1. Inspektor nadzoru obowiązany jest rozpatrzyć zastrzeżenia Wykonawcy i wydać decyzję co do technicznego wykonania robót w ciągu trzech dni od wpisania tych zastrzeżeń do dziennika budowy.

2. Jeżeli decyzja inspektora nadzoru jest nadal kwestionowana przez Wykonawcę, powinien on roboty wykonać zgodnie z decyzją, a zastrzeżenia zgłosić ponownie przez zapis w dzienniku budowy oraz przesłać odpis tych zastrzeżeń władzy nadrzędnej inspektora.

§ 47. 1. Wykonawca uzgadnia z inspektorem nadzoru i wyznacza na gruncie w sposób trwały zasadnicze osie poszczególnych budynków i budowli oraz przejmuje przekazane mu stałe punkty niwelacyjne (repery).

2. Ponadto przy wznoszeniu budynków frontowych Wykonawca powinien przejąć wyznaczony na gruncie przez właściwą władzę poziom chodnika oraz linię zabudowania, a w braku tej linii — linię określającą położenie przedniej ściany frontowego budynku względem ulicy. Obowiązek ochrony wyznaczonych punktów stałych ciąży całkowicie na Wykonawcy.

3. Wytyczne budowy zgodnie z projektami i opisanymi technicznymi powinny być wykonane przez Wykonawcę, któremu nie wolno jednak zaczynać budowy przed sprawdzeniem wytyczenia przez inspektora nadzoru i stwierdzeniem powyższego w dzienniku przebiegu robót.

§ 48. Wykonanie fundamentów może być rozpoczęte po dokonaniu przez inspektora nadzoru oględzin terenu i gotowych wykopów fundamentowych. Wyniki oględzin z podaniem rzędnej dna wykopu i kwalifikacji gruntu wniesione zostają przez inspektora nadzoru do dziennika budowy. Jednocześnie inspektor nadzoru i kierownik robót stwierdzają na podstawie dokonanych oględzin, że przewidziany w projekcie sposób fundamentowania nie nasuwa zastrzeżeń.

§ 49. Techniczny odbiór robót stanowi podstawę rozrachunku za ich wykonanie i polega w szczególności na:

- 1) sprawdzeniu, czy wykonane obiekty odpowiadają przeznaczeniu;
- 2) sprawdzeniu, czy obiekty zostały usytuowane prawidłowo i nawiązane do wyznaczonych punktów stałych;
- 3) sprawdzeniu, czy roboty zostały wykonane z dobrych materiałów prawidłowo pod względem technicznym zgodnie z projektem i kosztorysem;
- 4) sprawdzeniu innych charakterystycznych cech budowy z punktu widzenia technicznego i ekonomicznego;
- 5) ustaleniu usterek i wyznaczeniu terminu ich usunięcia;
- 6) sprawdzeniu, czy roboty zostały wykonane w terminie określonym w umowie.

§ 50. 1. Odbiór techniczny może być częściowy lub ostateczny i jest dokonywany przez osoby wyznaczone przez Zamawiającego.

2. Zamawiający powiadomi Wykonawcę o miejscu, dacie i godzinie odbioru, przy czym Wykonawca może delegować swego przedstawiciela, a w szczególności kierownika robót.

3. Nieobecność przedstawiciela Wykonawcy nie wstrzymuje dokonania odbioru.

4. W przypadku, gdy przedstawiciel Wykonawcy nie uczestniczy w odbiorze, Zamawiający obowiązany jest powiadomić niezwłocznie Wykonawcę o wynikach odbioru.

§ 51. 1. Odbiór częściowy będzie przeprowadzony:

- 1) po zakończeniu poszczególnych elementów obiektu,
- 2) po zakończeniu poszczególnych obiektów zespołu, stanowiących jedną całość użytkową,
- 3) przy robotach zanikających,
- 4) przy robotach ulegających zakryciu,
- 5) w razie przerwy w robotach,
- 6) w razie zmiany Wykonawcy,
- 7) w innych przypadkach, gdy zachodzi potrzeba stwierdzenia stanu robót.

2. Wyniki odbioru częściowego powinny być wpisane do dziennika budowy i stanowią podstawę odbioru ostatecznego.

§ 52. Odbiór ostateczny przeprowadza się po zakończeniu robót objętych umową; stanowi on podstawę do likwidacji rozrachunków z Wykonawcą. Odbiór ostateczny w zasadzie wykonuje się jednocześnie z przekaza-

niem poszczególnych obiektów do użytku. Oprócz odbioru poszczególnych obiektów może być przeprowadzony odbiór całego zespołu obiektów, gdy rozrachunek poszczególnych obiektów nie może być przeprowadzony oddzielnie. Przy odbiorach ostatecznych poszczególnych obiektów i przy odbiorze ostatecznym zespołu obiektów należy brać pod uwagę wyniki odbiorów technicznych dokonanych poprzednio.

§ 53. 1. Przy odbiorze robót podstawowymi dokumentami są:

- 1) zatwierdzony projekt budowy,
- 2) umowa z Wykonawcą wraz z kosztorysem,
- 3) umowa lub zlecenie na wykonanie robót dodatkowych,
- 4) harmonogramy,
- 5) dziennik budowy,
- 6) stwierdzenie zbadania budowy przez władzę policyjno-budowlaną, że budowa nadaje się do użytku,
- 7) historia budowy,
- 8) korespondencja ze zleceniodawcą, Wykonawcą i władzami, mająca istotne znaczenie dla przebiegu i ostatecznego odbioru robót.

2. Dokumenty wymienione w ust. 1 pkt 1, 2, 3, 7 i 8 dostarcza Zamawiający (inspektor nadzoru), a pozostałe — Wykonawca (kierownik robót).

§ 54. 1. Odbiór ostateczny będzie poprzedzony badaniem technicznym, które ma na celu zakwalifikowanie jakości świadczenia i jego zgodności z warunkami umowy. Do potrzebnych przy odbiorze obmiarów i badań Wykonawca dostarcza bezpłatnie ludzi i narzędzi.

2. W przypadku montażu maszyn i urządzeń albo w przypadku robót specjalnych Zamawiający ma prawo dokonywać odbioru robót w oparciu o przeprowadzenie szczegółowych prób lub ekspertyz technicznych w celu sprawdzenia umówionych wskaźników techniczno-gospodarczych (sprawności, wydajności, zużycia materiałów pędnych itp.) albo też w celu sprawdzenia innych specjalnych warunków technicznych wykonania.

3. Koszt pierwszego dokonania prób lub ekspertyz czy badań, o których mowa w ust. 2, obciąża w całości Zamawiającego, natomiast koszt powtórnych czy następnych badań, dokonywanych wskutek negatywnych wyników badań pierwotnych, obciąża w całości Wykonawcę.

§ 55. Z odbioru robót spisuje się protokół.

§ 56. 1. Stwierdzone przy odbiorze usterki i braki spisuje się w specjalnym wykazie załączonym do protokołu z jednoczesnym ustaleniem terminu usunięcia tych usterek.

2. Wykonawca składając wyjaśnienia w związku z usterekami i brakami nie może się powoływać na to, że poszczególne roboty były wykonane pod nadzorem inspektora lub że zostały częściowo opłacone. Natomiast Wykonawca może powoływać się na okoliczność, że wykonał roboty zgodnie z pisemnym poleceniem inspektora nadzoru mimo zgłoszonych przez Wykonawcę zastrzeżeń w dzienniku budowy, jeżeli inspektor potwierdzi swe pierwotne polecenie. Wykonawca może również powoływać się na protokół z częściowego odbioru.

§ 57. O ile wady stwierdzone przy odbiorze są istotne, a w szczególności gdy budynki lub urządzenia nie dają gwarancji trwałości lub nie mogą być użytkowane zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może odmówić przyjęcia robót, Wykonawca zaś ponosi pełną odpowiedzialność za wszystkie straty poniesione przez Zamawiającego.

§ 58. Zamawiający powinien przyjąć robotę wykonaną poniżej wymagań określonych w kosztorysie i warunkach technicznych wykonania robót (w granicach dopuszczalnej tolerancji) przy stosownym obniżeniu ceny, o ile przyjęcie takiej roboty jest gospodarczo usprawiedliwione.

§ 59. Przy odbiorze komisyjnym uchwały komisji odbiorczej zapadają większością głosów; przy równej ilości głosów przeważa głos przewodniczącego komisji.

§ 60. 1. Ostateczny odbiór techniczny powinien nastąpić bezpośrednio po zakończeniu robót w terminie nie przekraczającym 10 dni od daty zgłoszenia robót do odbioru.

2. O ile zachodzi konieczność użytkowania obiektu przed dokonaniem ostatecznego odbioru inspektor nadzoru wspólnie z Zamawiającym i użytkownikiem w obecności przedstawiciela Wykonawcy dokonują protokolarnie przekazania obiektu ustalając dostrzeżone usterki i oznaczając termin ich usunięcia. W tym przypadku okres gwarancyjny liczy się od daty jakościowego odbioru robót i przekazania obiektu do użytkownika.

§ 61. 1. Przedstawiciel Wykonawcy może zgłosić do protokołu sprzeciw od decyzji organu odbierającego.

2. W przypadku, gdy przedstawiciel Wykonawcy nie uczestniczy w odbiorze, sprzeciw może być złożony przez Wykonawcę w ciągu 3 dni od doręczenia mu protokołu odbioru.

§ 62. W przypadku wniesienia sprzeciwu Zamawiający przedstawia akta odbioru swej władzy zwierzchniej do decyzji, władza zwierzchnia może zmienić decyzję organu odbierającego, oddalić sprzeciw lub nakazać dokonanie ponownego odbioru przy udziale osób innych, niż uczestniczące w pierwszym odbiorze.

§ 63. Po odbiorze technicznym robót Wykonawca obowiązany jest usunąć braki i usterki stwierdzone przy odbiorze robót, a poza tym odpowiada on za jakość wykonanych robót w okresie gwarancyjnym, który trwa 12 miesięcy. Okres gwarancyjny zaczyna się od daty odbioru technicznego bądź od daty przekazania budowy do użytku, jeżeli przekazanie to nastąpiło wcześniej, niż odbiór techniczny.

§ 64. Usterki i braki stwierdzone przy odbiorze Wykonawca powinien usunąć własnym kosztem w terminie ustalonym w protokole.

§ 65. O usunięciu usterek Wykonawca zawiadamia Zamawiającego wnosząc o dodatkowe odebranie zakwestionowanych uprzednio robót.

§ 66. W ciągu okresu gwarancyjnego Wykonawca obowiązany jest usunąć na własny koszt wszystkie braki i usterki powstałe z jego winy, a wskazane przez Zamawiającego (użytkownika).

§ 67. 1. Z tytułu usterek i braków nie będą z rachunku Wykonawcy dokonywane żadne potrącenia.

2. Wykonawca obowiązany jest pokrywać koszt wykonania poprawek zarówno stwierdzonych przy odbiorze technicznym robót jak i powstałych w okresie gwarancyjnym we własnym zakresie. Jeżeli Wykonawca nie usunie usterek w ustalonym terminie, Zamawiający obowiązany jest powiadomić o tym nadrzedną władzę Wykonawcy.

3. Jeżeli zajdzie konieczność usunięcia usterek przez Zamawiającego lub użytkownika wskutek niedotrzymania terminu przez Wykonawcę, koszt usunięcia tych usterek pokrywany jest na rachunek Wykonawcy z jego środków obrotowych.

§ 68. Podstawę częściowych wypłat należności za wykonane roboty stanowią rachunki przejściowe, wystawione przez Wykonawcę zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 69. Rachunki przejściowe składa Wykonawca Zamawiającemu w odstęпах 1/2 miesięcznych.

§ 70. Zamawiający powinien sprawdzić każdy rachunek przejściowy, złożony przez Wykonawcę w terminie przewidzianym właściwymi przepisami.

§ 71. Rachunki przejściowe będą regulowane w trybie inkasa bankowego.

§ 72. 1. Po ukończeniu wszystkich robót przewidzianych w umowie Wykonawca sporządza rachunek końcowy.

2. Rachunek końcowy sporządza się w 5 egzemplarzach.

3. Rachunek końcowy będzie sporządzony w ciągu 6 tygodni od dnia zakończenia robót, a jeżeli dotyczy budownictwa mieszkaniowego — w ciągu 2 tygodni.

§ 73. Rachunek końcowy powinien być zestawiony na podstawie kosztorysu umownego i kosztorysów dodatkowych wyjaśniających ilość wykonanych robót i dostaw dla tych pozycji kosztorysu, dla których ilość lub sposób wykonania odbiega od ilości lub pozycji kosztorysu umownego.

§ 74. Forma rachunku końcowego powinna odpowiadać formie zestawienia końcowego w kosztorysie umownym i powinna dawać podstawę analitycznej oceny wartości scalonych elementów robót poszczególnych obiektów. Jeżeli budowa składa się z kilku obiektów, dla których rozrachunek dokonywany jest jednocześnie, oprócz rachunków końcowych dla poszczególnych obiektów, Wykonawca złoży rachunki łącznie z zestawieniem zbiorczym, którego forma powinna odpowiadać formie kosztorysu generalnego.

§ 75. 1. Do rachunku ostatecznego dołączone będą w 1 egzemplarzu:

- 1) kosztorys umowny,
- 2) kosztorysy dodatkowe i zamienne,
- 3) wykaz zbiorczy podstawowych materiałów użytych do budowy,
- 4) wykaz zbiorczy roboczogodzin,
- 5) wykaz zbiorczy maszynogodzin sprzętu mechanicznego.

2. W przypadku gdy ilości robót podane w kosztorysie umownym odbiegają znacznie (ponad 5%) od ilości rzeczywiście wykonanych robót, Wykonawca obowiązany jest wykonać kosztorys wykonawczy oparty o obmiar w naturze jako podstawę rachunku końcowego.

§ 76. Różnice kosztów budowy wynikające ze zmiany cen w okresie wykonania budowy w stosunku do przyjętych w kosztorysie umownym będą regulowane przez zastosowanie w rachunku ostatecznym wskaźników przeliczeniowych.

§ 77. Rachunek ostateczny przy uwzględnieniu wyników odbioru stanowi podstawę do całkowitego rozliczenia pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą.

§ 78. Koszty powołania ekspertów, badań analitycznych itp. ponosi Zamawiający. Koszty powtórzonego badania przeprowadzonego na wniosek Wykonawcy opłaca Wykonawca.

§ 79. 1. Rachunek ostateczny powinien być sprawdzony przez inspektora nadzoru w ciągu 6 tygodni po złożeniu go przez Wykonawcę, a w stosunku do budownictwa mieszkaniowego — w ciągu 2 tygodni.

2. W razie niezgłoszenia zastrzeżeń w terminach określonych w ust. 1 rachunek uważa się za przyjęty.

§ 80. W przypadku bezskutecznego upływu terminu na sporządzenie rachunku końcowego Zamawiający zawiadomi o tym nadrzedną władzę Wykonawcy i ma prawo sporządzić rachunek na koszt Wykonawcy.

§ 81. W razie niedotrzymania przez Wykonawcę terminów robót podanych w umowie Zamawiający może:

- 1) udzielić Wykonawcy dalszych terminów zachowując prawo do odszkodowania za zwłokę lub
- 2) wystąpić do zwierzchniej władzy Wykonawcy o przekazanie budowy innemu wykonawcy.

§ 82. W razie niedotrzymania przez Zamawiającego terminów umownych na przekazanie terenu budowy, dostarczenie dokumentacji lub materiałów (zwolnień na materiały reglamentowane) Wykonawca może za zezwoleniem swej władzy zwierzchniej odstąpić od umowy i dochodzić od Zamawiającego szkód i strat na zasadach ogólnych.

§ 83. Odszkodowanie umowne na rzecz Zamawiającego wynosi:

- 1) w przypadku niewykonania umowy — 15% wartości niewykonanej roboty,
- 2) w przypadku niedotrzymania terminu wykonania objętej umową całości robót lub wymienionej w umowie części robót, albo też terminu rozpoczęcia całości lub części robót: 0,1% w pierwszym, 0,2% w drugim i 0,3% w trzecim miesiącu oraz miesiącach następnym wartości opóźnionych robót za każdy dzień zwłoki z wyłączeniem niedziel i świąt,
- 3) w przypadku, w którym zwłoka w wykonaniu pewnych części robót nie umożliwia użytkownika obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem — 0,1% wartości całej roboty określonej w uzgodnionym kosztorysie za każdy dzień zwłoki z wyłączeniem niedziel i świąt.

§ 84. Zamawiający może dochodzić na zasadach ogólnych odszkodowania wyższego niż umowne.

§ 85. O ile pokrycie rachunku przejściowego lub ostatecznego nie nastąpi w przepisany terminie, Za-

mawiający obowiązany jest do zapłaty odsetek w wysokości płaconej przez Wykonawcę od bankowego kredytu obrotowego od sumy niepokrytego bez siusznej przyczyny rachunku za czas od dnia płatności do dnia faktycznej zapłaty.

Załącznik Nr 3 do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 5 lutego 1951 r. (poz. 238).

U M O W A
pomiędzy Wykonawcą a Podwykonawcą.

W dniu . . . . . 19 . . . . . r. w . . . . .
pomiędzy . . . . .
. . . . .
zwanym dalej „Wykonawcą“ reprezentowanym przez . . . . .
. . . . .
działającego(ych) na podstawie . . . . .
z jednej strony, a . . . . .
zwanym dalej „Podwykonawcą“ reprezentowanym przez . . . . .
działającego(ych) na podstawie . . . . .
z drugiej strony, zawarta została umowa treści następującej:

§ 1.
Wykonawca oświadcza, że w dniu . . . . .
zawarł umowę z . . . . .
. . . . .
na wykonanie . . . . .

§ 2.
Z robót, o których mowa w § 1, Wykonawca powierza, a Podwykonawca przyjmuje do wykonania roboty . . . . .

§ 3.
Roboty, objęte niniejszą umową, Podwykonawca zobowiązuje się rozpocząć dnia . . . . . oraz wykonać je do dnia . . . . .
Podwykonawca zobowiązuje się wykonać:
a) . . . . . do . . . . .
b) . . . . . do . . . . .
jako roboty stanowiące odrębną część (alternatywnie jako roboty, które mają być oddane do użytku natychmiast po ich wykonaniu).*)

§ 4.
1.*) Ogólny koszt powierzonych robót ustala się na zł . . . . . (słownie złotych . . . . .) na podstawie cen jednostkowych uwidocznionych w kosztorysie, stanowiącym załącznik Nr . . . . . do niniejszej umowy.

1.*) Ogólny koszt powierzonych robót ustala się szacunkowo na zł . . . . . (słownie złotych . . . . .) na podstawie przybliżonego szacunku z podziałem na scalone elementy typowe, stanowiącego załącznik do niniejszej umowy.
Ostateczny ogólny koszt robót ustalony będzie w uzgodnionym między stronami kosztorysie, który stanowić będzie załącznik do niniejszej umowy.

1.*) Ogólny koszt powierzonych robót ustala się na zł . . . . . (słownie złotych . . . . .) w oparciu o przybliżony szacunek dokonany przez Podwykonawcę.
Ostateczny ogólny koszt robót ustalony będzie w uzgodnionym między stronami kosztorysie, który stanowić będzie załącznik do niniejszej umowy.

2. Od sum należnych Podwykonawcy potrącać będzie . . . . . % z tytułu obowiązku wygospodarowania oszczędności zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 5.
Podwykonawca nie ma prawa oddawania części robót stanowiących przedmiot niniejszej umowy do wykonania innym przedsiębiorstwom bez zgody Wykonawcy, a ponadto, gdy innym przedsiębiorstwem jest przedsiębiorstwo, nie wymienione w § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 73 i Nr 58, poz. 448) — bez zgody ministra, któremu podlega Podwykonawca.

§ 6.
Wykonawca zobowiązuje się, że teren budowy wymieniony w § 2 niniejszej umowy będzie przekazany Podwykonawcy dnia . . . . . 19 . . . . . r.

§ 7.
Podwykonawca stwierdza, że otrzymał od Wykonawcy pełną dokumentację techniczną*) (alternatywnie brakującą dokumentację techniczną, a mianowicie:
a) . . . . .
b) . . . . .
c) . . . . .
Wykonawca zobowiązuje się doręczyć Podwykonawcy w następujących terminach:*)
ad poz. a) do dnia . . . . .
ad poz. b) do dnia . . . . .
ad poz. c) do dnia . . . . .)

§ 8.
1. Podwykonawca otrzymuje w terminie do dni 14 od daty zawarcia umowy zaliczkę w wysokości złotych . . . . . tj. 15% przewidywanego zużycia materiałów.**)
2. Udzielone zaliczki potrącone będą z rachunków Podwykonawcy zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 9.
W sprawach nie uregulowanych niniejszą umową stosuje się odpowiednio znane stronom „Warunki umowne“, stanowiące załącznik Nr 2 do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 5 lutego 1951 r. (Monitor Polski Nr A-18, poz. 238), przy czym przewidziane w „Warunkach umownych“ prawa i obowiązki Zamawiającego odnoszą się odpowiednio do Wykonawcy, a prawa i obowiązki Wykonawcy — do Podwykonawcy.

§ 10.
1. Wszystkie warunki umowy obowiązują strony bez wezwań i stawiania w zwłocę.
2. Zmiany umowy mogą nastąpić wyłącznie na piśmie. W zakresie robót dodatkowych uważa się za wystarczający wpis do dziennika budowy.

§ 11.
Umowa wraz z załącznikami zostaje spisana w trzech jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron oraz dla banku finansującego Wykonawcę.

Podpis Wykonawcy _____ Podpis Podwykonawcy _____

*) Niepotrzebne skreślić.
**) Postanowienie to nie ma zastosowania w przypadkach, gdy podstawowe materiały dostarcza Wykonawca.